

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій БІДЗІЛЯ
«*02*» *лютого* 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЧЕСЬКОЇ МОВИ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035. Філологія.
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	035.038. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-чеська
Освітня програма	Чеська мова та література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	чеська, українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика викладання чеської мови» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035. Філологія предметної спеціальності (спеціалізації) 035.038. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша-чеська освітньої програми «Чеська мова та література».

Розробники: Юсип-Якимович Ю.В., доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри словацької філології;

Кашпер Е., старший викладач кафедри словацької філології, лектор чеської мови та культури.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *словацької філології*
протокол № 5 від 30 січня 2025 р.

Завідувач кафедри Наталія ПЕТРИЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету
протокол № 4 від 31 січня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Галина ШКУРКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	4
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	7
	Лекції:
	26
	Практичні (семінарські):
	18
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:
	46

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Методика викладання чеської мови**» є озброєння майбутнього викладача-словесника не тільки теоретичними положеннями сучасної дидактики, а й ефективними формами організації навчального процесу, найдоцільнішими методами і прийомами навчання мови на сучасному етапі розвитку середньої школи.

Завданням (відповідно до вимог освітньої програми підготовки здобувачів **першого/бакалаврського рівня вищої освіти**) є підготувати майбутніх викладачів до педагогічної діяльності в умовах реформування сучасної нової середньої школи, реалізації концепції мовної та літературної освіти в Україні.

Відповідно до освітньої програми «Чеська мова та література», вивчення дисципліни «**Методика викладання чеської мови**» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) компетентностей спеціальності (ЗК05, ЗК06, ЗК07, ЗК10, ЗК11) та фахових (ФК) компетентностей (ФК02, ФК03, ФК06, ФК07, ФК09, ФК10):

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК07. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК08. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Методика викладання чеської мови**» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Чеська мова та література»:

ОК 15. Сучасна чеська літературна мова.

ОК 17. Практичний курс чеської мови
ОК 23. Педагогіка.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Чеська мова та література**», вивчення навчальної дисципліни «**Методика викладання чеської мови**» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	ПРН01
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	ПРН02
Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	ПРН03
Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	ПРН07
Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	ПРН10
Знати основні теорії і концепції сучасної лінгводидактики, уміти застосовувати їх у професійній діяльності при викладанні чеської мови як іноземної.	ПРН21

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Методика викладання чеської мови**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
вміти спілкуватися словацькою мовою при викладанні навчальної дисципліни, працювати над своїм професійним вдосконаленням, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації;	ПРН01
вміти добирати інформацію зі словацьких та українських джерел, вміти критично аналізувати й інтерпретувати, впорядковувати, класифікувати й систематизувати отриману інформацію;	ПРН02
вміти організовувати процес свого навчання й самоосвіти;	ПРН03
знати основні проблеми чеської мови та літератури, ефективно шукати шляхи їх вирішення;	ПРН07
знати норми чеської літературної мови та застосовувати їх при викладанні навчальних дисциплін у ЗЗСО.	ПРН10
знати основні теорії і концепції сучасної лінгводидактики, уміти застосовувати їх у професійній діяльності при викладанні чеської мови як іноземної.	ПРН21

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

1. Написання рефератів.
2. Презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Під час навчання використовуються такі основні методи: словесні методи, методи стимулювання навчально- пізнавальної діяльності учнів.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: виконання практичних завдань; самостійна робота, виступи на практичних заняттях; індивідуальне, усне групове та фронтальне опитування. Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, комп'ютерний і самоконтроль. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних заняттях, під час індивідуальних та групових консультацій тощо.

Форма модульного контролю: письмова модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: усний залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостій на робота	Модульн а контроль на робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5		20	50	100
-	5	5	5	5				

T1, T2, T3, T4, T5 – теми.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Самостій на робота	Модульн а контроль на робота	Сума
T6	T7	T8	T9	T10		20	50	100
4	4	4	4	4				

T6, T7, T8, T9, T10 – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	10	30	10	30
Презентація	1	5	1	5
Реферат	1	5	1	5
План уроку	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання навчальних досягнень під час практичних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується літературознавчою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується літературознавчою термінологією. Але в процесі розкриття окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому деякі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, розкриває його основний зміст, виявляє елементарні знання з тематики курсу. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання курсу.
1 бал	Оцінюється робота здобувача, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його розкрити, не розуміє змісту теоретичних питань та не вміє на практиці застосовувати ці знання.

Критерії оцінювання реферату

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Виконані всі вимоги до написання й захисту реферату: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення,

	дані правильні відповіді на додаткові питання
4 бали	Виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання
3 бали	Основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні; на додаткові питання дає неповні відповіді
2 бали	Є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; відсутній висновок
1 бал	Тема реферату не розкрита, виявляється істотне незрозуміння проблеми
0 балів	Реферативна робота не виконана

Критерії оцінювання доповіді /презентації

Оцінка	Критерії оцінювання
5 балів	Відображена світоглядна позиція здобувача, його погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, у зв'язках і з обґрунтуваннями, з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Робота логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти та теоретичні відомості.
4 бали	Представлено власну точку зору при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки й обґрунтування не присутні або явно не простежуються). Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти.
3 бали	Проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка не достатньо аргументована фактами
2 бали	Представлено власну позицію за даною проблематикою на побутовому рівні без необхідної аргументації.
1 бал	Проблема не розкрита або дана інформація не в контексті завдання
0 балів	Завдання не виконано.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі студенти. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

МКР складається з двох блоків завдань.

Перший блок (1-30 балів) містить висвітлення теоретичних питань навчальної дисципліни.

Другий блок (1-20 балів) містить практичні завдання.

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання (50 б.) і результату модульної контрольної роботи (50 б.) Максимальна оцінка – 100 балів.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, A) заслуговує здобувач, який: - всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, B) – заслуговує здобувач, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який: - в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; - вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; - опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який: - знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії; - виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок; - ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який: - володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який: - володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих

фактів або не володіє зовсім; - допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E	задовільно	зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Методика викладання чеської мови (загальна)

Тема 1. Metodika českého jazyka jako vědná disciplína. Úvod. Pojetí metodiky jako vědy. Vznik didaktiky a vývoj jejího pojetí. Významné osobnosti v historii didaktiky. Novověk. Devatenácté století. Dvacáté století. Souvislost s jinými vědnými disciplínami. Didaktická transformace poznatků. Psycholingvistický a pragmatický přístup. Sociolingvistický přístup. Český jazyk jako vyučovací předmět.

Тема 2. Vyučovací metody. Klasifikace metod. Motivačné metody. Expozičné metody. Fixačné metody. Diagnostické metody. Samostatná práce žáků podle obsahu. Samostatná práce žáků podle učení. Samostatná práce žáků podle organizace. Komunikačný rámec pro vyučování, myšlení a učení. Portfolio autentických žáckých produktů. Výklad. Problémový výklad. Vysvětlování. Ukázka, demonstrace. Metody participativní, kooperativní. Procvičování. Dialogické metody. Rozhovor. Diskuse. Učení se z textu a vyhledávání informací. Skupinová práce. Kompozice — esej. Tvůrčí práce — tvůrčí . Učení se ze zkušenosti

(praxe). Exkurze .Brainstorming. Situační metoda. Inscenační metoda. Výuka podporovaná počítačem.

Tema 3. Didaktické zásady uplatňované ve vyuce českého jazyka.

Význam a vývoj didaktických zásad . Základní didaktické zásady
Zásada komplexního rozvoje osobnosti žáka . Zásada vědeckosti
Zásada individuálního přístupu . Zásada spojení teorie s praxí
Zásada uvědomělosti a aktivity . Zásada názornosti
Zásada přiměřenosti . Zásada soustavnosti . Zásada trvalosti.

Tema 4. Struktura vyučovací hodiny českého jazyka a její didaktická analýza

Vyučovací hodina. Typologie vyučovacích hodin. Příprava učitele. Didaktický materiál, pomůcky a technika ve vyučování českého jazyka.
Druhy učebních pomůcek. Didaktická technika. Didaktický materiál.
Multimedialné vyučování.

Tema 5. Učebnice českého jazyka, jejich struktúra a práce s nimi.

Obecný popis aktuálních učebnic češtiny. Východiskový text. Ilustrace a funkce obrázků. Poučky. Třídění jazykových cvičení.

Tema 6. Metodika vyučování morfologie, syntaxe českého jazyka, slovní zásoby, frazeologie.

Substantiva jako pojmenování osob, zvířat, věcí. Klasifikace na vlastní a všeobecné. Gramatické kategorie rodu, čísla a pádu. Životnost a neživotnost. Vzory sklonování substantiv. Vymezení přídavných jmen. Synonymické obměny vicevýznamových adjektiv. Významová mnohoznačnost sloves. Slovesná lexika. Slovesný čas. Slovesná osoba a číslo. Zájmena. Rodová diferencace zájmen. Základná charakteristika číslovek. Komplexný jazykový rozbor. Vyučování syntaxe českého jazyka.

Модуль 2

Методика викладання чеської мови як іноземної

Tema 7. Didaktika češtiny jako cizího jazyka a dokumenty kurikulárního charakteru.

Společný evropský referenční rámec. Dovednosti a kompetence.

Tema 8. Referenční úrovně A1–C2. Systém referenčních úrovní. Charakteristika. Popisy referenčních úrovní pro češtinu jako cizí jazyk.

Tema 9. Užívání lingvistické terminologie ve vyuce češtiny jako cizího jazyka. Metody výuky cizích jazyků. Metoda přímá. Metoda gramaticko-překládová. Nové metody ve 20. století. Metoda komunikační.

Tema 10. Učebnice a učební materiál. Učebnice češtiny jako cizího jazyka. Funkce učebnic. Učebnicové řady. Specifické učební materiály. Budování komunikační kompetence. Rozvoj komunikační kompetence ve vyuce. Plynulost a správnost. Motivace a práce s chybou. Rozvoj složek komunikační kompetence. Lingvistické kompetence.

Тема 11. Kompetence fonologická a ortoepická. Kompetence lexikální a sémantická. Potřebný rozsah slovní zásoby. Vlastnosti slova a jejich didaktická prezentace. Postupy pro nácvik slovní zásoby. Kompetence gramatická. Kompetence ortografická. Sociolingvistická kompetence. Pragmatická kompetence. Rozvoj řečových dovedností. Čtení s porozuměním. Metody práce s textem. Poslech s porozuměním. Typy poslechu podle komunikačních situací. Výběr textů k poslechu. Produktivní psaní. Produktivní mluvení.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
7-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Metodika českého jazyka jako vědná disciplína. Úvod.	5	2				5
Тема 2. Vyučovací metody. Klasifikace metod.	7	2	2			5
Тема 3. Didaktické zásady uplatňované ve výuce českého jazyka.	7	2	2			5
Тема 4. Struktura vyučovací hodiny českého jazyka a její didaktická analýza	7	2	2			5
Тема 5. Učebnice českého jazyka, jejich struktúra a práce s nimi.	7	2	2			5
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	45	12	8			25
7-й семестр						
Модуль 2						
Тема 7. Didaktika češtiny jako cizího jazyka a dokumenty kurikulárního charakteru.	8	2	2			4
Тема 8. Referenční úrovně A1–C2. Systém referenčních úrovní.	9	2	2			5
Тема 9. Užívání lingvistické terminologie ve výuce češtiny jako cizího jazyka. Metody výuky.	10	4	2			4
Тема 10. Učebnice češtiny jako cizího jazyka.	8	2	2			4

Budování komunikační kompetence.						
Tema 11. Kompetence fonologická a ortoepická, lexikální a sémantická. Kompetence gramatická a ortografická. Čtení s porozuměním. Metody práce s textem. Poslech s porozuměním. Výběr textů k poslechu. Produktivní psaní. Produktivní mluvení.	8	2	2			4
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модуль	45	14	10			21
Разом за семестр	90	26	18			46

6.1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Tema 1. Metodika českého jazyka jako vědná disciplína. Úvod.	2
2	Tema 2. Vyučovací metody. Klasifikace metod.	2
3	Tema 3. Didaktické zásady uplatňované ve vyuce českého jazyka.	2
4	Tema 4. Struktura vyučovací hodiny českého jazyka a její didaktická analýza	2
5	Tema 5. Učebnice českého jazyka, jejich struktúra a práce s nimi.	2
6	Tema 6. Metodika vyučování morfologie českého jazyka, slovní zásoby, frazeologie.	2
7	Tema 9. Referenční úrovně A1–C2. Systém referenčních úrovní.	2
8	Tema 10. Učebnice češtiny jako cizího jazyka. Budování komunikační kompetence.	2
9	Tema 11. . Kompetence fonologická, ortoepická, lexikální a sémantická. Kompetence gramatická a ortografická	2
	Разом	18

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Významné osobnosti v historii didaktiky. Novověk. Devatenácté století. Dvacáté století.	4
2	Motivační metody. Expoziční metody. Fixační metody. Diagnostické metody. Samostatná práce žáků podle obsahu. Samostatná práce žáků podle učení. Samostatná práce žáků podle organizace. Komunikační rámec pro vyučování, myšlení a učení. Portfolio autentických žákých produktů.	4
3	Význam a vývoj didaktických zásad . Základní didaktické zásady. Zásada komplexního rozvoje osobnosti žáka . Zásada vědeckosti. Zásada individuálního přístupu . Zásada spojení teorie s praxí. Zásada uvědomělosti a aktivity	4
5	Struktura vyučovací hodiny českého jazyka a její didaktická analýza. Vyučovací hodina. Typologie vyučovacích hodin. Příprava učitele. Didaktický materiál, pomůcky a technika ve vyučování českého jazyka.	4
6	Metodika vyučování morfologie, syntaxe českého jazyka, slovní zásoby, frazeologie.	4
7	Učebnice češtiny jako cizího jazyka. Funkce učebnic. Učebnicové řady. Specifické učební materiály.	6
8	Rozvoj komunikační kompetence ve výuce. Plynulost a správnost. Motivace a práce s chybou. Rozvoj složek komunikační kompetence. Lingvistické kompetence.	4
9	Čtení s porozuměním. Metody práce s textem. Poslech s porozuměním. Výběr textů k poslechu. Produktivní psaní. Rozvoj samostatného psaní ve výuce. Produktivní mluvení. Hodnocení produktivního mluvení	4
10	Sociolingvistická kompetence. Lingvistické markery sociálních vztahů Řečové normy, zdvořilost. Stratifikace českého jazyka, funkční styly	4
11	Pragmatická kompetence. Mluvní akty a komunikační funkce. Výstavba textu. Významové vztahy mezi větami. Analytické a syntetické čtení. Strategie a taktiky poslechu s porozuměním	4
	Разом	46

6.7. Індивідуальні завдання: здобувачі готують конспекти різних типів уроків з чеської мови.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Технічні засоби: проектор.
2. Обладнання: комп'ютер.
3. Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; система електронного навчання Moodle, внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui>, сайт УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua>, інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література Базова

1. Didaktika češtiny jako cizího a druhého jazyka. Darina Hradilová, Michaela Kopečková a Jindřiška Svobodová. Olomouc, 2023. 158 s.
2. Hubaček J., Jandová E., Svobodová D., Svobodová J. Čeština pro učitelé. Vade mecum bohemiae, 2013. – 376 s.
3. Kamiš K., Hanzová M. Didaktika českého jazyka a literatury [UJAK Praha](#) 2016. 340 s.
4. Kořánová I., Bermel N.. Interaktivní čeština. Univerzita Karlova, Karolinum, 2013. – 105 s.
5. Lesák J. Český jazyk a kultura mluveného projevu. Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2014.
6. Klímová K., Kolářová I. Čeština zajímavě a komunikativně I., Praha: Grada publishing, 2013,
7. Kolář Z., Vališová, A. Analýza vyučování. Praha: Grada Publishing, 2009.
8. Maňák J. Aktivizující výukové metody. Metodický portál: Články [online]. 23. 11. 2011.
9. Svobodová J. Didaktika českého jazyka s komunikačními prvky. Ostrava: PF OU, 2003.
10. Svobodová J. Jazyková specifika školní komunikace. Ostrava: PF OU, 2004.
11. Styblík V., Čechová M. Čeština a její vyučování -- Didaktika českého jazyka pro učitele SPN, 2010. 284s.
12. Štěpáník S. a kol. Školní výpravy do krajiny češtiny (didaktika českého jazyka pro ZŠ a VG) Praha, 2020. 320s.
13. Юлія Юсип-Якимович. Модульний курс з методика викладання чеської мови: методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи з двох модулів для студентів 4 курсу ОП «Чеська мова та література» ОС бакалавр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська». / рец. : О. Тиховська, Н. Петріца. Ужгород, 2025. 100 с.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/69651>

1. Grecmanová H., Urbanovská, E., Novotný P. Podporujeme aktivní myšlení a samostatné učení žáků. Olomouc: Hanex, 2000.
2. Klement M. Možnosti evaluace vzdělávacích materiálů určených pro distanční vzdělávání a e-learning. In Trendy ve vzdělávání 2010: Sekce pozvaných přednášejících. 1. díl. Olomouc: Votobia, 2010.
3. Neumajer O. Ideál elektronické učebnice. EDUin [online]. 2013 [cit. 2018-12-9]. Dostupné z: <http://neumajer-blog.eduin.cz/2013/04/21/idealelektronicke-ucebnice/>
4. Podlahová L. a kolektiv. Didaktika pro vysokoškolské učitele. Vybrané kapitoly. Grada Publishing, a.s. Praha Vydání 1., 2012. 140 s.
5. Podlahová L., Vaněčková M. Profese vysokoškolského učitele. Olomouc. MVŠO, 2009.
6. Průcha J., Walterová E., Mareš J. Pedagogický slovník. Praha: Portál, 2009..
7. Studenovský, T., Bláha, J. Slovník českých autorů knih pro chlapce. Praha: 2000.
8. Toman, I. Vybrané kapitoly z didaktiky čtení a literární výchovy. České Budějovice 1991.
9. Trpka V. Didaktika slohu (pro kombinované studium) Univerzita Purkyně, 2020. https://www.pf.ujep.cz/wp-content/uploads/2021/05/DIDAKTIKA_SLOHU_2021_TRPKA.pdf

Odborné časopisy:

Český jazyk a literatura,
Pedagogika,
Pedagogická orientace,
Slovo a slovesnost.

Kurikulární dokumenty a vzdělávací programy pro základní školy (Národní program rozvoje vzdělávání – *Bílá kniha, Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*).

Učebnice češtiny pro cizince

- Boccou Kestřánková M. a kol. *Čeština pro cizince: úroveň B1: [vhodná pro všechny národnosti]*. Brno: Computer Press. 2010.
- Boccou Kestřánková M. a kol. *Čeština pro cizince: úroveň B2: [vhodná pro všechny národnosti]*. Brno: Edika. 2013.
- Boccou Kestřánková M. a kol. *Čeština pro cizince: úroveň A1 a A2*. Brno: Edika. 2017.
- Cvejnová J. *Česky, prosím A1+A2: učebnice češtiny jako cizího i druhého jazyka*. Vydání druhé, upravené. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. 2019.
- Danylenko L. I. (2007) *Чеська мова*. Kyjev: Dovira, 2007.
- Halašová A. a kol. *Česky raz dva*. Praha: Centrum pro integraci cizinců, o.p.s. . 2022.
- Hasil J., Lobur N., Palamarčuk O. *Чеська мова для українців*. Lvov: Vydavatelství Lvovské národní univerzity Ivana Franka. 2011.
- Holá L. *Česky krok za krokem 1 / Czech step by step 1: A1–A2*. Praha: Akropolis. 2016.
- Holá L., Bořilová, P. *Česky krok za krokem 2*. Praha: Akropolis. 2009.
- Hradilová D. a kol. *Czech it UP! 4: čeština pro cizince: úroveň B2 = Czech for foreigners: level B2*. (učebnice a cvičebnice) Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2020.
- Hradilová D. a kol. *Czech it UP! 3: čeština pro cizince: úroveň B1 = Czech for foreigners: level B1*. (učebnice a cvičebnice) Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2021.
- Hradilová D. . a kol. *Czech it UP! 5: čeština pro cizince: úroveň C1 = Czech for foreigners: level C1*. (učebnice a cvičebnice) Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2021.

- Palková, Z., Veroňková, J. *Výslovnost spisovné češtiny (cvičení pro cizince)*. UK, Praha. 2022.
- Převrátilová, S., Šormová, K. *Paráda! Učíme se česky*. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. 2023.
- Škodová S. *Domino: český jazyk pro malé cizince I*. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2010.
- Švarcová T., Wenzel J. *Czech it UP! 1: čeština pro cizince: úroveň A1 = Czech for foreigners: level A1*. (učebnice a cvičebnice) Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2020.
- Vališová P. a kol. *Levou zadní I.: čeština jako druhý jazyk*. Praha: Meta, o.p.s. - Společnost pro příležitosti mladých migrantů. 2018.
- Veroňková J. *Souhrnná a tematická cvičení (k nácviku výslovnosti a mluvené češtiny pro cizince)*. Praha: Univerzita Karlova. 2022.
- Wenzel J., Švarcová, T., Klimešová A. *Czech it UP! 2: čeština pro cizince: úroveň A2 = Czech for foreigners: level A2*. (učebnice a cvičebnice) Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 2021.

9. Інформаційні ресурси

Internetová jazyková příručka. <https://prirucka.ujc.cas.cz/>

Metodický portál VÚP: <http://www.rvp.cz>

Kritické myšlení: <http://www.kritickemysleni.cz/aktuality.php>

Kafomet: <http://www.infracz.cz/elearning/>

Užitečné rady pro psaní odborného textu [on-line]. 2005. [cit. 2011-02-20]. Dostupné z WWW:

<<http://www.fit.vutbr.cz/info/statnice/psani.textu.html.cs>

Metodika: Základní pravidla pro psaní výukového textu [on-line]. [Cit. 2011-03-05.] Dostupné z

WWW: <<http://www.esfcr.cz/uploads/.procurements/27740/wanzl-vyberove-rizeni-kurzy-priloha-6-metodika-pro-tvorbu-vyuko-vych-textu.pdf>>.

Learning management system. Wikipedia: otevřená encyklopedie [on-line]. St. Petersburg

(Florida): Wikimedia Foundation, 2001-2010. Poslední modifikace 15. prosince 2010. [Cit. 1.

února 2011.] Dostupné z WWW: <http://en.wikipedia.org/wiki/Learning_management_system

Klement M., Dostál J. E-learning a jeho uplatnění na PdF UP Olomouc. Journal of Technology and Information Education. Olomouc — EU: Univerzita Palackého, 2010, roč. 2, č. 1. ISSN 1803-537X (print). ISSN 1803-6805 [on-line]. Dostupné z WWW: <http://www.jtie.upol.cz/clanky_1_2010/klement-dostal.pdf>.

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání (2021) [online]. Národní pedagogický institut.

České republiky. [cit. 2023-08-25] <https://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/kurikulum-cestiny-jako-druheho-jazyka>

-jako-druheho-jazyka

Eger L., Dvořáková E. Centrum celoživotního vzdělávání [on-line]. 1. vyd. Ostrava: Regionální centrum celoživotního vzdělávání VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2003. ISBN 80-248-0505-

Dostupné z WWW: <http://rccv.vsb.cz/docs/centrum_celozivotniho_vzdelavani.doc>.

<https://ujop.cuni.cz/metodicka-podpora>

Освітні портали:

Академічні: [Ústav pro jazyk český Akademie věd ČR](https://ujc.avcr.cz/elektronicke-slovníky-a-zdroje/internetova-jazykova-prirucka.html)

<https://ujc.avcr.cz/elektronicke-slovníky-a-zdroje/Fonologicky-korpus-cestiny.html>

https://ujc.avcr.cz/elektronicke-slovníky-a-zdroje/Korpus_DIALOG.html

<https://ujc.avcr.cz/elektronicke-slovníky-a-zdroje/Korpus-MONOLOG.html>

https://ujc.avcr.cz/elektronicke-slovníky-a-zdroje/Cesky_jazykovy_atlas.html

<https://ujc.avcr.cz/elektronicke-slovníky-a-zdroje/Slovník-afixu.html> Словник афіксів

<https://ujc.avcr.cz/elektronicke-slovniky-a-zdroje/Slovník spisovného jazyka českého.html>

Глумачний академічний словник

Ústav pro českou literaturu Akademie věd ČR

<https://ucl.cas.cz/>

<https://ucl.cas.cz/e-studovna/> <https://ucl.cas.cz/e-studovna/?filter%5B%5D=bibliograficke-databaze&filter%5B%5D=digitalni-archivy&filter%5B%5D=online-slovniky&filter%5B%5D=o>

<https://www.korpus.cz/> Чеський національний корпус.

<https://www.czechency.org/> Енциклопедичний словник чеської мови

<https://www.czechstepbystep.cz/> Електронні версії чеських підручників

<https://www.nechybujte.cz/> Словники суч. ч. мови (slovniky.lingea.cz), Правила ч. правопису, чеська граматика

<https://www.dumy.cz/> Учительський портал

<https://edu.ceskatelevize.cz/> Навчальні телепрограми

<http://nase-rec.ujc.cas.cz/> Архів журналу «Наша мова»

<http://sas.ujc.cas.cz/> Архів журналу «Слово та словесність»

<https://www.abczech.cz/czs> Алфавіт чеських реалій

Перекладацькі програми:

<https://www.deepl.com/uk/translator>

<https://slovník.seznam.cz/preklad/ukrajinsky>

https://slovník.seznam.cz/preklad/cesky_ukrajinsky/tex

Додаток 2

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 __ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № ____ від « ____ » _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

